

Corruptie: 'Onontvankelijk wegens verjaring'?

1 december 2010

MO*

België moet meer doen om straffeloosheid bij corruptie- en fraudemisdrijven te vermijden. Die boodschap brengt Transparency International Belgium naar aanleiding van een rapport dat de organisatie gisteren (30 november) publiceerde.

Eens een zaak is ontdekt, duurt het lang vooraleer de strafrechter erover beslist. Volgens Transparency International is dat aan verschillende oorzaken te wijten. Politie, parketten en onderzoeksgerecht beschikken over onvoldoende personeel om corruptie- en fraudedossiers grondig te kunnen aanpakken. Daarnaast hebben diegenen die dergelijke complexe dossiers behandelen vaak te weinig technische kennis. Ook kunnen bepaalde wettelijke procedureregels als vertragingstactiek worden gebruikt.

De procedure kan zelfs zodanig lang duren, dat ze uiteindelijk verjaart. Daardoor vervalt de strafvordering en kan de rechter zich dus niet langer over de grond van de zaak uitspreken. Onlangs nog was dat het geval bij de rechtszaak tegen computerbedrijf ATC, dat volgens het Gentse parket was betrokken bij btw-fraude en witwasmisdrijven.

In het rapport onderzoekt Transparency International Belgium de Belgische verjaringstermijn voor wanbedrijven als omkoping, verduistering en witwassen. In België is de gangbare verjaringstermijn voor zulke misdrijven vijf jaar. In sommige gevallen kan de termijn worden onderbroken of verlengd. Doorgaans begint de verjaringstermijn te lopen vanaf het moment dat het misdrijf is gepleegd.

Onvoldoende gegevens

'We hebben onvoldoende gegevens om te kunnen besluiten of er veel of weinig zaken verjaren.', zegt Xavier Vanden Bosch van Transparency International Belgium. 'Het is wel zo dat de verjaringstermijn geen rekening houdt met de specifieke kenmerken van corruptie- en fraudemisdrijven. Als ze al ontdekt worden, dan gebeurt dat meestal laat. Bovendien is het niet eenvoudig en duurt het lang om de nodige gegevens te verzamelen die de fraude of corruptie kunnen bewijzen.', voegt hij daaraan toe.

Transparency International Belgium vroeg aan verschillende politiemensen, parketmagistraten en rechters wat er volgens hen kan verbeteren. Zij suggereren om de verjaringstermijn bij ernstige en

vaak complexe misdrijven pas te laten lopen vanaf het moment dat ze zijn ontdekt. Ook wanneer politie en magistraten over de landsgrenzen heen moeten samenwerken, moeten er mechanismen komen die de verjaring schorsen.

Schokkende vaststellingen

De koepelorganisatie Transparency International bracht gisteren eveneens een rapport uit, dat mee werd gefinancierd door de Europese Commissie. In dat rapport worden de verjaringstermijnen van de 27 lidstaten van de Europese Unie onder de loep genomen.

Tijdens de voorstelling van het rapport in Brussel wees Anja Osterhaus, coördinator van Transparency International voor projecten binnen de Europese Unie, op enkele belangrijke vaststellingen. In Griekenland, Italië en Portugal kan een zaak nog in de beroepsfase verjaren nadat de verdachte in eerste aanleg schuldig is bevonden. Verder genieten bepaalde personen in Griekenland, politici bijvoorbeeld, van een gunstiger verjaringsregime. Italië blijkt het zwakke broertje. Daar werden verjaringstermijnen onlangs verkort. 'Nochtans hebben verschillende andere lidstaten hun verjaringstermijnen onlangs verlengd of hebben ze de voorwaarden versoepeld om de termijn tijdens de procedure te schorsen of te verlengen.', besloot Osterhaus.

'Met de rapporten willen we het debat aanwakkeren.', klinkt het bij Vanden Bosch. Transparency International wil dat nationale beleidsmakers gaan nadenken over hoe ze corruptie en fraude efficiënter kunnen bestrijden. Dat betekent dat ze de verjaringstermijnen van corruptie- en fraudemisdrijven moeten herbekijken. 'Uiteraard moet de wetgever ook rekening houden met de gerechtelijke achterstand die er nu al is.', verduidelijkt Vanden Bosch. Het komt er dus op aan de juiste evenwichten te vinden.